

**Raftul
Denisei**

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

Această carte a fost editată cu sprijin financiar
de la Nederlands Literair Productie-en Vertalingenfonds

KAREL G. VAN LOON

Fructul pasiunii

Traducere din neerlandeză și note de
ANDREI ANASTASESCU

HUMANITAS
fiction

Coperta
ANGELA ROTARU

KAREL G. VAN LOON

DE PASSIEVRUCHT

Copyright © Karel G. van Loon, 1999

First published in the Netherlands in 1999 by L. J. Veen

© HUMANITAS FICTION, 2010, pentru prezenta versiune românească

EDITURA HUMANITAS FICTION

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021/408 83 73, fax 021/408 83 74

www.humanitas.ro

Comenzi CARTE PRIN POȘTĂ: tel./fax 021/311 23 30,

C.P.C.E. – CP 14, București

e-mail: cpp@humanitas.ro

www.libhumanitas.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GLASTRA VAN LOON, KAREL

Fructul pasiunii / Karel G. Van Loon; trad.: Andrei Anastasescu. –

București: Humanitas Fiction, 2010

ISBN 978-973-689-368-1

I. Anastasescu, Andrei (trad.)

821.112.5-31=135.1

Pentru Karin

*From the start
Most every heart
That's ever broken
Was because
There always was
A man to blame*

Dolly Parton,
„It Wasn't God Who Made Honkytonk Angels“

Rulăm în tăcere spre spital. Ellen e la volan, eu număr dungile albe de pe șosea. Șoseaua e plină de mașini pe picior de război. Ellen conduce mai întâi prea repede, apoi prea încet. Nu semnalizează. Nu zic nimic.

Pe marginea drumului, cresc panouri publicitare.

THE FUTURE IS HERE.¹

CE-I FACE FERICIȚI PE ÎNTREPRINZĂTORI?

— Banii, spun eu.

— Ce?

— Nu, nimic.

Parcăm în pântecul de beton al complexului de clădiri ale spitalului. Mergem pe străzi cu acoperiș, pline de oameni în trening care împing cărucioare cu roțile. Într-o piață, unde se simte miros de ulei încins și de flori ofilite, o mică orchestră cântă muzică țigănească.

— La stânga, zic eu.

— Aici e liftul, zice ea.

Mă uit la chipul ei reflectat într-un geam. De încordare, buzele îi sunt palide.

— Nu știu ce-o să mă fac... spusese ea. Dacă ăștia o să-mi zică lucrul de care mă tem eu, atunci...

De câteva săptămâni, nu-și mai termină frazele.

— Luați loc, spune doctorul.

Și, după ce ne așezăm, continuă:

---

¹ Viitorul e aici (engl.).

— Nu am vești prea bune să vă dau.

O văd pe Ellen încremenind. Își proptește bărbia-n piept, se uită fix la podea.

— Și mai ales nu dumneavoastră, domnule Minderhout.

Ellen se îndreaptă de spate, își scoate bărbia în față. Mă uit cu coada ochiului la ea. Pentru o fracțiune de secundă, întoarce capul spre mine. Brusc, îmi dau seama că am transpirat puternic, hainele îmi stau lipite de corp, reci și umede.

— Sunteți steril. Nu mai e nimic de făcut. În plus – și-mi dau seama că asta o să vă șocheze –, așa ați fost toată viața.

Primul lucru pe care-l simt sau, în orice caz, prima senzație de care devin conștient după ce termină el de vorbit e un fel de ușurare. S-a produs o eroare grotescă. S-au încurcat dosarele, au fost înregistrate greșit rezultatele analizei, există cineva cu același nume, cineva căruia i se comunică tocmai în clipa asta, în cabinetul altui doctor, rezultatele analizei *mele*: „N-aveți absolut nimic. Sperma dumneavoastră e perfect sănătoasă“.

— Dar e imposibil, protestez eu. Am un copil, un băiat de treisprezece ani!

În cameră se lasă o tăcere prelungă. Nimic nu se mișcă. Nimeni nu se mișcă. Tot acest oraș-spital din beton, oțel și sticlă, cabinele lifturilor, culoarele, antresolurile întunecoase, pline de țevi care ticăie, zumzăie și suspină, saloanele înșesate de paturi cu convalescenți și muribunzi, vizitatorii și medicii, studenții și practicanții – cu toții își țin respirația. Prezentul stă pe loc, pentru că, în spatele lui, la distanță foarte mică, trecutul explodează.

Ellen se uită la doctor. Doctorul se uită la mine. Eu mă uit la fotografia înrămată din spatele doctorului: un băiat și o fată cu schiuri, pe un fundal format din creste de munți înzăpezite și un cer de un albastru strălucitor.

Știi că după aceea lucrurile au revenit la normal. Că am discutat mai departe ca doi adulți. Și că apoi ne-am întors acasă – Ellen și cu mine –, pe aceeași rută, pe lângă aceleași panouri, înaintând prin același trafic însetat de război.

Știu, dar nu-mi aduc aminte. Nu-mi amintesc decât ce m-a întrebat când a cotit-o pe strada pe care locuim.

M-a întrebat:

— Vrei să-i spui lui Bo?

Vreau să-i spun lui Bo?

Nu vreau decât un lucru: ca tot ce s-a spus să nu se fi spus, ce s-a întâmplat să nu se fi întâmplat. E o dorință absurdă, dar nu mă pot abține. Dacă m-aș abține, ar fi și mai rău. Așa că declar nule deciziile luate în trecut, retractez ce am spus înainte. Reconstitui trecutul recent pentru a salva un trecut mai vechi. Unde am spus „nu“, spun acum „da“. În situații în care am acționat cu fermitate, aleg acum să nu fac nimic. Unde am cedat vreunei dorințe de-a ei, crezând că era și dorința mea, spun acum „pas“.

— Nu, nu vreau un copil cu tine. Am un copil, și copilul ăsta mi-ajunge. Mulțumește-te și tu cu el!

Știu că vorbind așa pun în joc iubirea noastră, că n-o să mai avem nici un viitor împreună dacă merg pe drumul ăsta, și cu toate astea continui. Da, acum continui. Fiindcă e mai ușor să trăiești fără viitor decât fără trecut.

Carevasăzică Bo n-a fost conceput într-o noapte de vară răcoasă, pe bancheta din spate a unui Renault 5. Bărbia – puțin proeminentă, așa încât maxilarul inferior pare montat greșit – n-a moștenit-o de la mine. Ochii lui au, într-adevăr, aceeași culoare ca ai Monikăi, dar, ca formă, diferă de ai mei, așa cum spun toți cei care au cunoscut-o pe Monika. Faptul că piciorul lui stâng e, ca și al meu, cu jumătate de măsură mai mic decât dreptul – pură coincidență!

În Evanghelia apocrifă după Filip, există un text la care mă gândesc mult în ultima vreme: „Copiii pe care-i zămislește o femeie vor semăna cu bărbatul iubit de ea. Dacă acesta este soțul ei, atunci ei vor semăna cu soțul ei. Dacă e însă un ibovnic, ei vor semăna cu acel ibovnic“.

Odată, cu vreo șase ani în urmă, i-am citit lui Bo acest text. Stăteam împreună la masa de lemn din bucătărie, cu niște coli mari de desen și niște creioane ascuțite în față, învăluți într-o piramidă de lumină. I-am desenat lui Bo Casa Cunoașterii. Mai întâi planul, apoi o vedere din față și una laterală.

— Camera din față a Casei Cunoașterii, i-am spus lui Bo, e Camera Cunoaștințelor Faptice. Acolo găsești tot ce știi acum. În spate e o cameră mult mai mare: Camera Posibilului, a tot ce mai poți să afli dacă trăiești destul timp și dacă rămâi curios.

Bo a rostogolit un creion pe masă.

După camera din față și cea din spate, venea la rând o încăpere căreia nu-i desenasem peretele exterior.

— Asta e Camera Întunecată a lui Dumnezeu, i-am spus. Nimeni nu știe cât de mare e camera asta. Orice sursă de lumină

pe care o aduci înăuntru se stinge pe loc. Ca să vezi ceva acolo, trebuie să ai răbdare până te obișnuiești cu întunericul. Și-atunci o să întrezărești uneori, dar numai pentru o clipă, lucruri pe care nu le credeai posibile înainte. Există oameni – am continuat eu –, care se sperie atât de tare de ceea ce le e dat să vadă, încât trag repede ușa și nu se mai întorc niciodată în camera asta. Iar alții sunt fermecați de lucrurile pe care le văd și nu mai ies deloc sau doar foarte rar din ea. Camera Întunecată a lui Dumnezeu e cea mai frumoasă, dar și cea mai primejdioasă încăpere a casei.

Casa Cunoașterii avea și un pod mare, pe care l-am numit Camera cu Vechituri a Cunoașterii.

— În ea găsești cele mai ciudate chestii. Lucruri amuzante și fără rost, ca Teoria Pământului Plat sau Cele Zece Reguli de Aur pentru Uzul Micuțelor Burgheze. Dar și lucruri frumoase și foloșitoare, cum ar fi Geometria Sacră și Evanghelia după Filip.

— Ce scrie acolo? a întrebat Bo.

M-am dus în bibliotecă și am luat de pe un raft o cărticică subțire, plină de sublinieri cu creionul și de semne ale exclamării pe margine. Am ales la întâmplare un pasaj subliniat și i l-am citit lui Bo. Era textul despre ibovnic.

— Ce-nseamnă ibovnic? a întrebat Bo.

— E cineva care intră cu forța, dar nu în casele oamenilor, ci în căsniciile lor.

— Ce-nseamnă „căsnicie“?

M-am făcut că n-aud. La cele mai simple întrebări e adesea cel mai greu de răspuns. Am desenat și ultima încăpere: o cămăruță minusculă într-un unghi mort al planului.

— E o cameră fără ferestre, am spus eu, luminată de un bec care atârnă de tavan. E camera lucrurilor pe care ar fi fost mai bine să nu le știi. O s-o numesc Camera de Tortură.

Iar Bo s-a aplecat deasupra mesei, să vadă mai bine.

— Intri-n ea câteodată?

— Da, am zis eu. Intru câteodată.

Cine e ibovnicul cu care seamănă Bo? Singura despre care știu sigur că ar fi putut să răspundă la întrebarea asta e Monika. Monika a murit acum zece ani.